

สภาวะแวดล้อมเศรษฐกิจไตรมาส 2...โจทย์ยากจากโควิดและเงินเฟ้อที่ต้องเผชิญ

บทความบนโพสต์ทูเดย์ออนไลน์ หน้าคอลัมน์เศรษฐกิจ-ธุรกิจ วันที่ 4 เม.ย. 65

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

รองประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

วันศุกร์ที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2565

ไตรมาสแรกของปีพ.ศ.2565 ผ่านไปแล้วนอกเหนือจากเปิดตัวรัฐบาลผู้สมัครชิงผู้ว่ากทม.ที่มีชูปดาร์ทางการเมืองหลายคนเข้ามาเป็นตัวเลือกรายด้านเศรษฐกิจมีเซอร์ไพรส์ที่มีผลกระทบรุนแรงเกินกว่าที่คาดกล่าวคือช่วงรอยต่อปีใหม่มีการทดลอง “Test & Go” เพื่อหวังนำร่องเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติซึ่งปีที่ผ่านมาโปรโมทอย่างไรมีนักท่องเที่ยวเพียง 4.3 แสนคนหรือคิดเป็นร้อยละ 1.1 จากนักท่องเที่ยวต่างชาติก่อนโควิด-19 จำนวน 38.89 ล้านคน ภาคท่องเที่ยวเป็นความหวังของประเทศมีสัดส่วนอยู่ในจีดีพีร้อยละ 19.1 เกี่ยวข้องกับแรงงานในระบบไปถึงเศรษฐกิจฐานรากมากกว่า 3 ล้านคน หากท่องเที่ยวไม่ฟื้นเศรษฐกิจในภาพรวมก็ยากจะกลับมาเหมือนเดิม ไตรมาสที่ผ่านมาเจอโควิด “โอมิครอน” เล่นงานแบบเต็มๆ ยอดผู้ติดเชื้อและผลตรวจ ATK แต่ละวันพุ่งสูงทำสถิติ ช่วงศุกร์ที่ผ่านมาจำนวนผู้ติดเชื้อถึง 50,710 คนและคาดว่าหลังวันหยุดยาวช่วงสงกรานต์ถึงจะมีมาตรการอะไรออกมาคนไทยชอบสนุกตัวเลขอาจพุ่งสูงกว่านี้

ภาวะซ้ำเติมเศรษฐกิจโลกและไทยที่เกินกว่าคาดการณ์หรือ “Worst Case Scenario” คือสงครามรัสเซีย-ยูเครนเป็นสงครามเต็มรูปแบบนับแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเกิดขึ้นช่วงแปดทศวรรษที่ผ่านมา สงครามเริ่มตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันถึงจะมีท่าทีว่าจะเริ่มเจรจาทันทีแต่คงไม่ง่ายเพราะยูเครนเป็นฝ่ายถูกรุกรานต้องการดินแดนที่ถูกยึดคืนกลับมา ด้านประธานาธิบดีปูตินเดิมพันสูงเพราะ “ถลำตัว” มากเกินกว่าจะเบรกแบบมือเปล่าเพราะเสียหายทั้งด้านทหาร เศรษฐกิจที่บอบช้ำจากสงครามและการถูกแซงชั้นทางเศรษฐกิจไม่สามารถค้าขายกับนานาประเทศอาจใช้เวลาฟื้นตัวไม่น้อยกว่า 3-4 ปีซึ่งมีผลกระทบต่อการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก

สภาวะเศรษฐกิจไตรมาส 2 ผลกระทบจากโควิดที่ยังไม่จบและถูกซ้ำเติมจากวิกฤตรัสเซีย-ยูเครนซึ่งไม่ว่าจะจบอย่างไรแต่สร้างบาดแผล “War Pain Point” ต้องใช้เวลาอีกเป็นปี ก่อนอื่นต้องเข้าใจว่าเศรษฐกิจไทยถูกผูกติดไว้กับเศรษฐกิจโลกมีเพียงภาคส่งออกที่ยังขยายตัวช่วยค้ำยันเศรษฐกิจ ขณะที่เศรษฐกิจภายในประเทศอ่อนแอจากกำลังซื้อของประชาชนที่รายได้ลดน้อยถอยลง ภาคบริโภคซึ่งเป็นเซกเตอร์ใหญ่สุดของเศรษฐกิจยังพึ่งพานักท่องเที่ยวปีที่ผ่านมานักท่องเที่ยวไทยหายไปเกินครึ่ง อีกทั้งต้องพึ่งการใช้จ่ายใช้สอยของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีการปรับเป้าหลายรอบอย่างแค้นปีนี้อาจได้ประมาณ 5-6 ล้านคนคิดเป็นร้อยละ 15.4 ของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติก่อนโควิด ภาคท่องเที่ยวไวรัสโอมิครอนยังคงเป็นปัจจัยสำคัญถึงแม้จะดีแค่ 1 ก.ค. ยกเป็นโรคประจำถิ่นเหมือนโรคหวัดบนสมมติฐานคนติดเชื้อไม่มากแต่การระบาดคนติดเชื้อแต่ละวันมากๆ ภาคท่องเที่ยวคงไม่ได้กลับฟื้นตัวได้ในเร็ววัน

อย่างไรก็ตามการใช้ชีวิตของประชาชนปรับตัวรับสภาพที่ต้องอยู่กับโควิดอีกนาน พวกที่ไม่แต่งงานหรือไม่มีสตางค์ออกมาใช้จ่ายใช้สอยหรือแค่เดินตากแอร์หลบร้อนตามห้างสรรพสินค้าและ/หรือโมเดิร์นเทรด ด้านสภาผู้ประกอบการและโรงงานถึงจะมีการติดเชื้อมีการปรับตัวรับสภาพทยอยลด Work From Home กลับมาทำงานตามปกติเพราะธุรกิจและการจ้างงานต้องเดินหน้าไม่เหมือนช่วงก่อนที่หน่วยงานรัฐ “ตกใจ” ไปปิดธุรกิจซึ่งเป็นแหล่ง

จ้างงานกระทบสภาพคล่องจนสถาบันการเงินต้องออกโครงการปรับโครงสร้างหนี้และแรงงานตกงานไปจำนวนมาก
รัฐบาลต้องใช้เงินเป็นแสนล้านในการเยียวยา

ในช่วงเวลาจากนี้ไปต้องเตรียมเผชิญผลกระทบจาก “สึนามิ” ที่ราคาน้ำมันพุ่งสูงสุดทำประวัติการณ์ถึงแม้
ช่วงวันศุกร์ที่ผ่านมาราคาน้ำมันดิบ (WTI) ลดจากระดับสูงสุดบาร์เรลละ 126.42 USD. เหลือ 98.56 USD. เป็นระดับ
ต่ำกว่าร้อยละเหรียญสหรัฐนับแต่ช่วงก่อนสงครามรัสเซีย-ยูเครน แต่ยังคงมีความแปรปรวนสูงเนื่องจากการเก็งกำไร
ภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทุกวันอย่างน้อยก็เป็นแสงสว่างหวังว่าระดับราคาน้ำมันคงไม่ทะยานสูงกลับไป
เหมือนเดิม ปัญหาราคาน้ำมันดิบโลกสูงนำมาซึ่งต้นทุนค่าขนส่งระหว่างประเทศสูง (Global Freight Charge) บวก
กับโซ่อุปทานระหว่างประเทศได้รับผลกระทบจาก “Short of Supply” ในภาคอุตสาหกรรมราคาวัตถุดิบและสินค้า
กึ่งสำเร็จรูปปรับตัวสูงโดยเฉพาะที่มาจากจีนสหรัฐและอียูที่เงินเฟ้อสูง กอปรทั้งปัจจัยจากตู้คอนเทนเนอร์ที่ใช้ในการ
บรรจุสินค้าขาดแคลนเรือที่เข้าเทียบท่าแหลมฉบังไม่แน่นอน ด้านเกษตรกรรวมราคาปุ๋ยและธัญพืชที่เป็นวัตถุดิบ-
อาหารสัตว์ทยอยปรับตัว รัฐบาลบอกว่าให้ไปหาแหล่งผลิตใหม่ราคาถูกทดแทนคงทำไม่ได้ง่ายๆ เพราะทุกประเทศเขา
ก็ทำกัน

ภาพที่เห็นจากนี้ไปคือราคาสินค้าอุปโภคและบริโภคจะทยอยปรับตัวสูงอย่างน้อยร้อยละ 10 ภายใต้ข้อจำกัด
กระทรวงพาณิชย์จะคุมได้อย่างไร ขณะที่กระทรวงการคลังระบุว่าเงินเฟ้อไตรมาส 2 อาจเฉลี่ยร้อยละ 5 ภาวะ
เศรษฐกิจจริงอุตสาหกรรมส่งออกและธุรกิจที่อยู่ในโซ่อุปทานยังคงไปได้ดี ช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา
ขยายตัวเชิงเหรียญสหรัฐร้อยละ 12.16 หากเป็นเงินสกุลบาทที่ผ่านมามีค่าถึง 3.28 บาท/USD. เมื่อเทียบกับช่วง
เดียวกันกับปีที่ผ่านมาทำให้ขยายตัวได้ถึงร้อยละ 24.5 ความกังวลของผู้ส่งออกคือค่าขนส่งหรือ Freight Charge สูง
แต่ราคาเริ่มทรงตัวขณะที่การขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์และพื้นที่เรือยังคงเป็นปัญหา

สภาวะเศรษฐกิจในช่วง 3 เดือนจากนี้ไปอาจเป็นช่วงที่เศรษฐกิจมีปัจจัยเสี่ยงและมีความแปรปรวนมากที่สุด
โดยเฉพาะปัจจัยที่มาจากเงินเฟ้อที่ข้าวของ-ราคาปรับตัวสูง ปัจจัยเสริมมาจากสิ้นเดือนเมษายนรัฐบาลเงินหมด
กระเป๋าลีกอุตสาหกรรมน้ำมันดีเซลโดยช่วยจ่ายให้ครึ่งหนึ่งของเงินสมทบกองทุนน้ำมัน หากใช้ราคาปัจจุบันหลังหักเงิน
ช่วยจากรัฐบาลครึ่งหนึ่งราคาดีเซลจะเพิ่มประมาณลิตรละ 4.12 บาทหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.8 ซึ่งอาจเป็นปัจจัยเร่งให้
ราคาสินค้าสูงขึ้น ขณะที่รายได้ของประชาชนเท่าเดิมหรือลดลงผู้คนที่เปราะบางซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริโภคจำนวนประมาณ 1.16 ล้าน
คนเป็นคนว่างงานและ/หรือว่างงานแฝงประเด็นนี้เป็นโจทย์ยากของรัฐบาลเพราะต้องการเร่งการบริโภคแต่ประชาชน
ไม่มีสตางค์รัฐบาลก็แบมือว่าเงินหมดกระเป๋าละและจะไม่กู้เพิ่มจะทำอย่างไร

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา มีจำนวน “ประชากรคืนถิ่น” ออกจากกทม.
และเมืองใหญ่ซึ่งเป็นแหล่งจ้างงานถึง 1.7 ล้านคนสูงกว่าก่อนโควิด 3.7 เท่า ส่วนใหญ่เป็นผู้มีอายุ 15-29 ปีส่วนหนึ่ง
เป็นผู้จบการศึกษาใหม่และผู้ที่ยกเลิกงานหรือหางานทำไม่ได้ ทั้งหมดล้วนเป็นโจทย์หินของรัฐบาลภายใต้ข้อจำกัดทาง
งบประมาณที่จะมาเยียวยา-กระตุ้นเศรษฐกิจที่ผ่านมาหมดเงินไป 1.5 ล้านล้านบาททำได้แค่เพียงพยุงเศรษฐกิจแต่
วิกฤตเศรษฐกิจทั้งจากโอมิครอนและเงินเฟ้อรวมถึงราคาน้ำมันโลกแปรปรวนยังคงไม่จบ ภายใต้สถานการณ์เมื่อมีความ
ไม่มั่นคงจากคะแนนเสียงทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านที่ไม่แน่นอน ขณะที่เสถียรภาพของรัฐบาลและความเชื่อมั่นอาจไม่
เอื้อทั้งหมดล้วนเป็นสภาวะการณ์ที่ต้องเผชิญ.....รับมือกันให้ดีนะครับ